

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta právnická
Katedra správního práva

Posudek vedoucího diplomové práce

Název práce: Práva občanů obce
Diplomant/ka: Patrik Tuka
Autor posudku: JUDr. PhDr. Jan Malast, Ph.D.

Předmětem tohoto posudku je diplomová práce autora Patrika Tuky zpracovaná na téma Práva občanů obce.

Předložená práce je zpracována na téma, které patří již téměř mezi evergreeny nejen obecné části správního práva, ale i kvalifikačních prací studentů právnických oborů. Jako takové by se tak mohlo zdát, že již nemůže nabídnout mnoho prostoru k dalšímu zkoumání dosud neobjevených zákoutí právní úpravy, skutečnost je však poněkud komplikovanější. Relativně široce formulované téma věnované právům občanů obce totiž stále nabízí řadu otázek, které dosud čekají na podrobnější odborné zpracování například z ústavněprávního pohledu, komparativního hlediska, praktické aplikace, soudní ochrany či třeba optikou historického vývoje.

Diplomant si za cíl své práce zvolil „...nahlédnout do každé problematiky [myšleno do každého dílčího práva občana obce], „pokusit se ji obecně vyjádřit a dále ji blíže rozpracovat“ (str. 2). Autor práva občanů obce chápe jako neucelenou (neuzavřenou) oblast, která je, či přinejmenším může být, v neustálé interakci se svým právním okolím, a tedy i jinými právy, která nejsou mezi „práva občana obce“ tradičně řazena. Z úvodu práce tak lze vyvodit, že diplomant si určil za cíl zpracování jednotlivých práv občana obce v souvislostech vyplývajících ze vztahů těchto práv s jinými oprávněními (založenými například zvláštními právními předpisy atp.).

Autor svůj výklad začíná teoreticko-právním vymezením zkoumané oblasti (představující zejména zmapování pojmosloví a stručného historického vývoje), následně se obecně věnuje vztahu občana a obce jako takovému, a pak již přechází k rozboru jednotlivých občanských práv týkajících se komunální samosprávy. Diplomant jednotlivá oprávnění řadí do větších (širších) tematických celků (skupin), takže například společně probírá – logicky – právo občana volit i být volen, společně rozebírá právo na informace o činnosti obce s právem účasti na veřejném zasedání zastupitelstva atp. Struktura výkladu, logika řazení jednotlivých kapitol i jejich členění do příslušných podkapitol a oddílů je v zásadě logické a správné, byť nepochybně není jediné možné a téma by bylo možno jistě uchopit i docela jinak.

Po obsahové stránce vykazuje text práce jasnou autorskou snahu po kombinaci hlubšího rozboru dílčích občanských oprávnění (zejména na pozadí § 16 obecního zřízení) se

souvisejícími právy zakotvenými ve zvláštních předpisech, přičemž někde se mu naplňování této snahy vcelku daří, jinde je v tomto úspěšný méně. Určité pasáže práce představují pouze základní přepis všeobecně známých (přínejmenším tedy mezi právníky) skutečností, kde se diplomantovi příliš nedaří „posunout hranici“ míry poznání dál, než dosud je, resp. byla. Jinde však vhodně propojuje zákon o obcích (a teze vyplývající z jeho výkladu) se souvisejícími právními předpisy a interpretačními závěry z nich vycházejícími (zajímavé je například pojednání o místním referendu na str. 33 a násl. či rozbor informačního práva občana na str. 59 a násl.) a případně formuluje i některé vlastní závěry.

Přesto se v práci na několika místech objevují více či méně drobné nedostatky – na str. 22 například hovoří o „komunitárním právu“, což je pojem již značně zastaralý, na str. 28 odkazuje v případě elektronického zdroje na jeho umístění na svém harddisku, případně též občas nepřesně odkazuje na sekundární zdroje (viz třeba odkaz na Mikule na str. 33), či ponechává v práci zjevné – tím spíše zbytečné – překlepy (například „úřední samosprávný celek“ na str. 64). Na str. 65 se pak diplomant částečně dopouští neaktuálnosti, neboť odkazuje na tzv. vyhlášku o přístupnosti (č. 64/2008 Sb.), která je však rušena zákonem, který v době odevzdání práce sice ještě nebyl platný (proto jen „částečná“ neaktuálnost), ale byl již schválený a známý (zákon dnes již promulgovaný pod č. 99/2019 Sb.) – v diplomové práci o něm ale není ani zmínka.

Diplomant vychází ve svém výkladu z adekvátního množství podkladových pramenů. Používá jak základní učebnice obecné části správního práva (Hendrych, byť „jen“ z roku 2012), tak i monografie specializované na oblast komunálního práva (Kopecký, Průcha, Malast, Schelle), stejně jako se nevyhýbá ani mimoprávní literatuře (Balík). Úroveň použitých zdrojů zpravidla odpovídá jejich použití pro potřeby zpracování diplomové práce (drobnou výhradu by bylo možno formulovat ve vztahu k některých silně laicizujícím textům, příručkám a „kuchařkám“ atp.).

Celkově vzato je práce zpracována poměrně řádně a v souladu s obecnými požadavky na tento typ prací kladenými. Předběžný návrh hodnocení stanovuji na stupeň „Velmi dobře“, a to zejména tehdy, proběhne-li ústní část obhajoby bez výraznějších problémů.

Otázky k diskusi:

V čem podstatném se liší práva občana k obci od práv občana ke kraji (vyššímu územnímu samosprávnému celku)?

Chybí současnému občanu obce nějaká podstatná práva ve vztahu k jeho obci?

V Plzni dne 24/4/2019

Podpis autora posudku